

ЗНАЧЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЯК МЕТОДИЧНОГО ПРИЙОМУ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ, ОБ'ЄКТИ ТА СУБ'ЄКТИ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ

Дослідження призначено визначенню значення інвентаризації як методичного прийому бухгалтерського обліку та контролю, а також розгляду об'єктів та суб'єктів інвентаризації.

Research is appointed to determination of value of taking of inventory as a methodical reception of book-keeping and control, and also consideration of the objectiv and soubectiv taking of inventory.

Сучасна економічна реальність потребує нових підходів до здійснення господарської діяльності підприємства. Важливого значення набувають ефективність, раціональність та гнучкість управління. Основою для прийняття оперативних і стратегічних управлінських рішень є повна, правдива та всебічна інформація про економічний стан підприємства, джерелом якої виступають дані бухгалтерського обліку та звітності. Проте, з часом, навіть при самому ретельному здійсненні обліку, можливе виникнення невідповідності даних обліку фактичній наявності активів і зобов'язань підприємства, і, як наслідок, відбувається викривлення показників звітності.

Причинами виникнення такої невідповідності можуть бути як природні процеси, так і штучно створювані через недбалість або злочинні задуми матеріально відповідальних осіб та облікових працівників. У зв'язку з цим виникає об'єктивна необхідність у такому способі обліку і контролю, який би забезпечив взяття на облік можливі розходження між даними обліку і фактичною наявністю господарських засобів та фінансових зобов'язань. Це досягається за допомогою проведення інвентаризації.

На даний час інвентаризація виступає одним із основних методичних прийомів бухгалтерського обліку і фінансово-господарського контролю, за допомогою якого здійснюється перевірка і документальне підтвердження наявності, стану і оцінки майна підприємства для забезпечення достовірності даних обліку та фінансової звітності, контролю за збереженням майна.

Об'єктом інвентаризації є сукупність однорідних елементів об'єкта майна та зобов'язань господарюючого суб'єкта за своїм функціональним призначенням та економічним змістом.

Поняття об'єктів інвентаризації в межах контролю значно ширше ніж об'єктів інвентаризації в межах бухгалтерського обліку. Об'єктами інвентаризації можуть виступати і ті, що мають лише натуральний вимірник та не знаходять відображення в балансі і звітності. Прикладами таких об'єктів є: праця та трудові ресурси, природні ресурси та інші об'єкти, що не мають грошового вимірника.

Суб'єктами інвентаризації виступають носії прав та обов'язків, які можна поділити на дві групи: державні інститути, структури та підрозділи, що згідно з чинним законодавством мають право контролювати фінансово-господарську діяльність, з іншого боку — власники та керівники підприємств. Суб'єкт інвентаризаційного процесу делегує свої повноваження інвентаризаційній комісії, яка по відношенню до суб'єкта є виконавчим або колективним органом.

При організації інвентаризації потрібно керуватися Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Інструкцією з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затвердженої наказом МФУ від 11.08.94 р. № 69 та Наказом про облікову політику підприємства.

Відповідальність за організацію інвентаризації згідно із законодавством покладається на керівника підприємства, який зобов'язаний підготувати та видати наказ на проведення інвентаризації, сформувати інвентаризаційну комісію, виділити необхідні трудові та матеріальні ресурси, організувати рух активів і зміни зобов'язань підприємства та їхнє документальне оформлення таким чином, щоб воно було підконтрольно членам інвентаризаційної комісії.